

Øystre Slidre kommune

STAB

Bygdinvegen 1989 2940 Heggenes

Innlandet Fylkeskommune
Postboks 4404 Bedriftssenteret
2325 HAMAR

Vedtaksbrev

Dykkar ref.:

Vår ref.:

MOELIV - 24/6193

Arkiv:

K2-A40

Vår dato:

17.06.2024

Vedtaksbrev - Høring - framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller

Vedlagt følger samla saksframstilling frå behandlinga i Kommunestyret 13.06.2024

Med helsing
Liv Bodil Tyskeberg Moen
Fagleiar post-arkiv/møtesekretær

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift.

Øystre Slidre kommune

Saksframlegg

ArkivSak: 24/746
ArkivID: K2-A40
Saksbehandlar: Jostein Aanestad

Saksnr.	Utval	Møtedato
50/24	Kommunestyret	13.06.2024

Høring - framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller

Vedlegg:

07.05.2024	Saksframlegg FU 30.04.2024	253678
07.05.2024	Protokoll FU 30april24	253679
07.05.2024	Høring - framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller	253675

Forslag til vedtak:

a) Øystre Slidre kommune (ØSK) vil understreke betydningen av god ressursbruk i videregående opplæring, som sikrer kvalitativt gode undervisningstilbud. På bakgrunn av dette støtter ØSK de fremlagte forslagene til endringer i skolestruktur.

Når det gjelder restaurant- og matfag ved Valdres vgs ber ØSK om at oppdatert tallgrunnlag for 2022 og 2023 legges til grunn for vurderingen. De siste to årene har søkertallene økt. Reiselivet er ei næring i Valdres med et stort antall sysselsatte, og disse engasjerer seg nå for å styrke dette utdanningstilbudet. Tilbudet innen restaurant- og matfag ved Valdres vgs er også viktig for å rekruttere kokker til kommunenes institusjonsskjøkken.

b) ØSK støtter forslag 1 og 3 til alternative opplæringsmodeller som kan ivareta arbeidskraftbehov og kompetansebehov i en situasjon med elevtallsnedgang, samtidig som de opprettholder kvalitet i opplæringen og et godt læringsmiljø for elevene.

c) Kommunene bistår gjerne i koordinering av tiltak rundt elevene. Tiltakene bør spisses mot de eksisterende ordningene med helsesykepleier og elevtjeneste. Kommunene har tidligere overtatt ansvar for helsepersonell ved videregående skoler, og imøteser et samarbeid om disse.

d) Kommunestyret støtter arbeid med modeller som inkluderer NAV og næringslivet for å bidra til opplæring som understøtter lokal rekruttering og kompetansebehov. Elevene må sikres opplæring samfunnet etterspør - og på måter som gir høy gjennomføringsgrad.

Det bør legges til rette for et strukturert samarbeid mellom næringsliv, region og kommuner. Dette kan skje gjennom eksisterende regionale kompetanseforum.

Saksinformasjon

På grunn av synkende elevtall og økonomiske utfordringer, vurderes det strukturendringer i videregående opplæring i Innlandet fylkeskommune for å sikre kvalitet og stabilitet i utdanningstilbudene.

Sak om framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller i Innlandet fylkeskommune er lagt ut på offentlig høring med høringsfrist 31. august 2024:

[Si din mening - Innlandet fylkeskommune](#)

Spørsmål som IFK ønsker innspill på i høringen er

1. De fremlagte forslagene til endringer i skole- og tilbudsstruktur
2. De fremlagte forslagene til alternative opplæringsmodeller
3. Hvordan fylkeskommunen gjennom samarbeid med kommuner, regioner, næringsliv og eventuelt andre kan være samskapende om opplæring.
4. Hvilke partnerskapsmodeller for de kommunale ansvarsområdene i elevtjenesten som best ivaretar elevenes behov for et skolemiljø med trivsel og sosial tilhørighet

Synkende elevtall:

På grunn av synkende elevtall i videregående opplæring og strammere økonomiske rammebetingelser, er det behov for strukturendringer for å sikre stabile utdanningstilbud med høy kvalitet.

	GSI-TALL												SSB-TALL 1-6 ÅR							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Valdres	203	201	205	194	197	202	217	167	174	167	159	158	168	163	166	148	136	162	135	120
Sør-Østfold	445	402	469	453	444	414	413	441	385	417	349	368	393	363	375	392	371	338	306	324
Nord-Østfold	199	166	167	182	170	187	195	180	169	183	153	154	145	123	122	133	131	124	130	124
Nord-Gudbrandsdalen	230	201	206	211	190	180	178	228	177	156	144	178	186	158	158	158	138	156	142	152
Midt-Gudbrandsdalen	145	147	150	140	136	163	144	152	133	127	134	144	95	132	131	103	119	117	121	122
Lillehammerregionen	448	428	405	423	396	426	403	415	439	394	378	451	351	388	402	372	381	360	359	362
Kongsvingerregionen	548	609	480	485	474	501	498	474	471	450	420	419	391	401	433	366	362	413	347	370
Hammerregionen	1067	1091	961	1009	1034	1050	1107	1048	1007	1048	1002	946	920	970	1021	1044	971	916	909	932
Hadelandregionen (inkl. J og L)	381	359	363	388	328	368	343	368	306	324	323	323	302	313	322	288	262	271	260	276
Gjøvikregionen	844	786	737	784	764	773	785	738	674	743	696	688	679	663	724	655	632	614	586	579
	4510	4394	4145	4269	4133	4264	4283	4211	3915	4009	3798	3829	3630	3694	3854	3659	3503	3471	3295	3361
Private grunnskoler	118	146	164	194	178	186	191	144	148	144	154	123	141	123						
Totalt	4628	4540	4309	4462	4311	4450	4474	4355	4084	4153	3912	3952	3771	3817	3854	3659	3503	3471	3295	3361

Figur 1: Elevtallsutvikling pr. region (Utdanningsdirektoratet, GSI og SSB (tabell 07459) hentet 06.02.23.

Elevtallene til og med 2032 er hentet fra GSI (Grunnskolen Informasjonssystem). For tidsrommet 2033-2038 er de basert på de som er født (SSB).

Økonomiske rammer:

De økonomiske rammebetingelsene tilsier at endringene som foreslås ikke skal utløse et stort behov for omfattende investeringer i nye skolebygg.

Helhetlige vurderinger:

Forslagene er basert på helhetlige vurderinger og det vedtatte kriteriesettet, som inkluderer antall paralleller og tilbud på ulike utdanningsprogrammer.

Samfunnets kompetansebehov:

Ny opplæringslov presiserer at fylkene skal legge vekt på samfunnets behov for kompetanse ved planlegging av opplæringstilbud, noe som reflekteres i de alternative modellene.

Høringsalternativer:

Tre alternativer for ny skole- og tilbudsstruktur legges ut på høring, med forslag om avvikling av ulike skoler og skolesteder. Her er en oppsummering av begrunnelsen for de foreslåtte alternativene til ny skole- og tilbudsstruktur i Innlandet fylkeskommune:

Alternativ 1: Avvikling av en skole og fire skolesteder:

- Skarnes vgs1.
- Skolested Nordstumboen (Storsteigen vgs.)
- Skolested Dombås (Nord-Gudbrandsdal vgs.)
- Skolested Lom (Nord-Gudbrandsdal vgs.)
- Skolested Flisa (Solør vgs.)

Alternativ 2: Avvikling av to skoler og fem skolesteder:

- Skarnes vgs
- Dokka vgs
- Skolested Nordstumboen (Storsteigen vgs.)
- Skolested Dombås (Nord-Gudbrandsdal vgs.)
- Skolested Lom (Nord-Gudbrandsdal vgs.)
- Skolested Flisa (Solør vgs.)
- Skolested Sønsterud (Solør vgs.)

Alternativ 3: Fire skoler og fem skolesteder avvikles:

- Skarnes vgs.
- Dokka vgs.
- Trysil vgs.
- Gausdal vgs.
- Skolested Nordstumboen (Storsteigen vgs.)
- Skolested Dombås (Nord-Gudbrandsdal vgs.)
- Skolested Lom (Nord-Gudbrandsdal vgs.)
- Skolested Flisa (Solør vgs.)
- Skolested Sønsterud (Solør vgs.)

Alternative Opplæringsmodeller:

Alternative opplæringsmodeller foreslås for å møte arbeidskraft- og kompetansebehov i lys av elevtallsnedgangen, og disse modellene legges også ut på høring. Forslag til alternative opplæringsmodeller som kan ivareta arbeidskraftbehov og kompetansebehov i en situasjon med elevtallsnedgang, samtidig som de opprettholder kvalitet i opplæringen og et godt læringsmiljø for elevene.

Disse modellene er ment å ivareta elevenes behov for et skolemiljø med trivsel og sosial tilhørighet, samtidig som de bidrar til å møte arbeidskraft- og kompetansebehov i regionen.

Alle delene av Innlandet har ett stort kompetansebehov. Alternative modeller kan bidra til å løse deler av dette i enkelte sektorer og regioner. Høringsinstansene bes svare på hvilken/hvilke modell(er) de ønsker utprøvd i sin bransje eller region:

- Modell 1: (0+4) Lærlingeløp over fire år med støtte fra skole

- Modell 2: (1+3) Vg1 i skole, deretter lærlingeløp over tre år med undervisningsstøtte fra skole
- Modell 3: (2+2) Digital programfag opplæring på Vg1 og Vg2 kombinert med praktisk opplæring bedrift
- Modell 4: (2+2) Digital programfag opplæring på Vg2 kombinert med praktisk opplæring bedrift.

Her er en oppsummering av partnerskapsmodeller for elevtjenesten:

- Partnerskapsmodeller som involverer samarbeid med kommuner for å støtte elevers skolemiljø og sosial tilhørighet.
- Regionale Partnerskap: Samarbeid med regionale aktører for å skape samskapende opplæringsmuligheter.

Næringslivsengasjement:

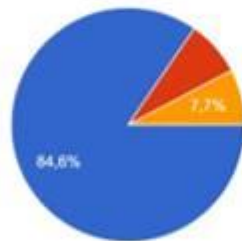
Modeller som inkluderer næringslivet for å bidra til opplæring som understøtter lokal rekruttering og kompetansebehov.

Tilbudsstruktur

Restaurant- og matfag (RMA) ved Valdres Videregående skole er foreslått nedlagt fra høsten 2025. Spørreundersøkelse sendt fra Valdres Næringshage til representanter fra næringa mai 2024. 13 virksomheter har hittil sendt svar. Oppsummering av spørreundersøkelsen kommer her:

Hvem representerer du?

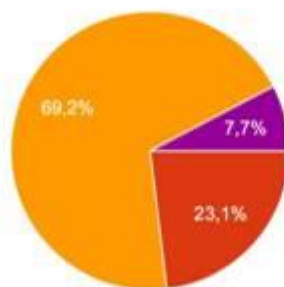
13 svar

- Virksomhet innen restaurant- og matfag
- Lokalmat produsent
- Lokalmatprodusent og kafedriver. Vil ansette kokker på sikt.

Hva slags påstand gjelder din virksomhet?

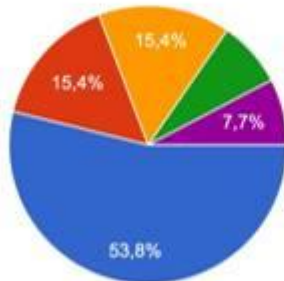
13 svar

- Vi har hatt behov for kompetanse fra Restaurant- og matfag tidligere, men...
- Vi kommer til å få behov for kompetanse fra Restaurant- og matfag, men har ik...
- Vi har alltid hatt behov for kompetanse fra Restaurant- og matfag, og kommer...
- Det har ingenting å si for min bedrift verken før eller nå
- lit usikker på vis utdanningen er attraktiv i Leira

Har virksomheten din behov for lærlinger eller ansatte fra Restaurant og matfag i Valdres?

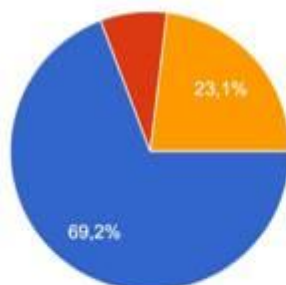
13 svar

- Vi ønsker oss lærlinger, som kan bli vår arbeidskraft i fremtiden
- Vi har ikke tid til å ha lærlinger, men trenger stabil arbeidskraft fra Valdres...
- Vi kan vurdere lærlinger, men vil helst ha arbeidere med fagbrev fra Valdres
- det trengs alltid arbeider med fagkunnskaper, men det trengs bra ut...
- Vi trenger utmerkede kokker. Om de så kommer fra andre steder av verden.

Kan noen i din virksomhet være interessert i å sette av litt tid til videre arbeid? For eksempel delta på diskusjonsmøter sammen med virkemiddelapparatet fysisk eller digitalt.

13 svar

- Ja, dette engasjerer meg!
- Heist ikke, men kan delta om ingen andre vil..
- Nei, det har jeg ikke tid till

Næringslivet peker på tre gode grunner til å beholde Restaurant- og matfag (RM) i Valdres:

1. Søkertall: Begrunnelsen i saksutredningen for skolestruktur er at RM har hatt lave søkertall over lengre tid. Dette stemmer bare delvis. De siste to årene har søkertallene til RM økt. Dette er fordi næringen selv har mobilisert og gjort en jobb med å inspirere skoleelever til å velge denne yrkesveien. Vi ber derfor om at søkertallene for de siste to årene blir lagt til grunn for vurderingen.
2. Reiselivet i Valdres: Valdres har en lang tradisjon for reiseliv. De siste årene har vi opplevd større pågang av både norske og utenlandske gjester som etterspør et service- og mattilbud. Videre er store deler av næringen i ferd med å omstille seg til mer bærekraftig drift, større delingskultur og sirkulær tankegang. Det satses på overnatting i «varme senger», matopplevelser og høy kvalitet i Valdres. Det vil være ødeleggende for denne satsingen å miste utdanningstilbudet Restaurant- og matfag ved den lokale skolen.

3. Lokalmat i Valdres: Det er stor satsing på lokalmat i Valdres nå. Gjennom Omstillingsprogrammet i Nord-Aurdal og behov fra næringen selv er det flere prosjekter på gang både for produksjon og lokal foredling av råvarer. Bedrifter som foredler lokale råvarer sliter med rekruttering av arbeidskraft. Det vil være et stort tap for lokalmarksatsingen i Valdres å miste det lokale opplæringstilbudet.

I tillegg er det viktig også for kommunene å ha tilgang på utdannede kokker til sine institusjonskjøkken.

Vurdering:

Saksfremlegget er utarbeidd i et samarbeid med de andre Valdreskommunene. Kommunedirektøren har valgt å fremstille denne saken knyttet opp til IFK sine spørsmål i høringen.

Når det gjelder de tre alternativene for skolestruktur så beskriver dette alternativer og prioriteringer som i mindre grad påvirker Valdres. Øystre Slidre kommune vil likevel understreke betydningen av god ressursbruk i videregående opplæring som kan legge grunnlaget for kvalitativt gode undervisningstilbud i videregående opplæring.

Strukturdebatten bør tas, hvis ikke vil lave elevtall kombinert med normtallsmodellen medføre at et stort antall linjer ved enkelte skoler legges ned uten store diskusjoner. Dette er en sakte utarming av studietilbudet i Innlandet som vil medføre at mange skoler med mye administrasjon og få elever. Det er en kostnadsdrivende struktur. Dette kan få konsekvenser for kvalitet i undervisningstilbudene ved alle skolene.

Innlandet fylkeskommune har lagt opp til en omfattende prosess med mulighet for innspill og transparens. Det er bra. Valdres har tatt strukturdebatten på dette området for 30 år siden, og forventer at dette skaper et godt grunnlag for å videreutvikle et bredt og solid tilbud ved Valdres vgs.

Partnerskapsmodeller som involverer samarbeid med kommuner for å støtte elevers skolemiljø og sosial tilhørighet er nevnt. Kommunene bistår gjerne i koordinering av tiltak rundt elevene, men tiltakene bør spisses mot de eksisterende tiltakene knyttet til skolehelsepersonell og elevtjeneste. Kommunene har tidligere overtatt ansvar for helsepersonell ved videregående skoler, og imøteser et samarbeid om disse. Kommunedirektør kan ikke se at det er rom for medfinansiering av elevtjeneste.

Videre bør det legges til rette for et strukturert samarbeid mellom næringsliv, region og kommuner. Dette kan skje gjennom regionale kompetanseforum, som også eksisterer i dag.

Kommunestyret 13.06.2024:

Behandling:

Samrøystes vedteke.

KS- 50/24 Vedtak:

a) Øystre Slidre kommune (ØSK) vil understreke betydningen av god ressursbruk i videregående opplæring, som sikrer kvalitativt gode undervisningstilbud. På bakgrunn av dette støtter ØSK de fremlagte forslagene til endringer i skolestruktur.

Når det gjelder restaurant- og matfag ved Valdres vgs ber ØSK om at oppdatert tallgrunnlag for 2022 og 2023 legges til grunn for vurderingen. De siste to årene har søkertallene økt.

Reiselivet er ei næring i Valdres med et stort antall sysselsatte, og disse engasjerer seg nå for å styrke dette utdanningstilbudet. Tilbudet innen restaurant- og matfag ved Valdres vgs er også viktig for å rekruttere kokker til kommunenes institusjonskjøkken.

b) ØSK støtter forslag 1 og 3 til alternative opplæringsmodeller som kan ivareta arbeidskraftbehov og kompetansebehov i en situasjon med elevtallsnedgang, samtidig som de opprettholder kvalitet i opplæringen og et godt læringsmiljø for elevene.

c) Kommunene bistår gjerne i koordinering av tiltak rundt elevene. Tiltakene bør spisses mot de eksisterende ordningene med helsesykepleier og elevtjeneste. Kommunene har tidligere overtatt ansvar for helsepersonell ved videregående skoler, og imøteser et samarbeid om disse.

d) Kommunestyret støtter arbeid med modeller som inkluderer NAV og næringslivet for å bidra til opplæring som understøtter lokal rekruttering og kompetansebehov. Elevene må sikres opplæring samfunnet etterspør - og på måter som gir høy gjennomføringsgrad. Det bør legges til rette for et strukturert samarbeid mellom næringsliv, region og kommuner. Dette kan skje gjennom eksisterende regionale kompetanseforum.